

הסכם הסחר ישראל-אוקראינה: הפוטנציאל

וההזדמנויות העסקיות

הסכם אזור הסחר החופשי בין ישראל לאוקראינה, שנכנס לתוקפו בתחילת השנה, צפוי להגדיל את היקף הסחר הביטראלי בין שתי המדינות ולאפשר את הפעלתה של אמנת הצבירה הפאן-אירופאית-ים-תיכונית במשולש של ישראל-אוקראינה-האיחוד אירופי

צילום: shutterstock

ולד צ'רקסקי תוכן שיווקי

21 בפברואר 2021

הסכם אזור הסחר החופשי בין ישראל לאוקראינה נכנס לתוקפו ב-1 לינואר 2021, מה שצפוי להגדיל את היקף הסחר הביטראלי וליצור תשתית הסכמית להפעלת הצפייה משל אמנת הצבירה הפאן-אירופאית-ים-תיכונית במשולש של ישראל-אוקראינה-האיחוד האירופי.

ממטרות העיקריות של ההסכם היא הרחבת והגברת שיתוף הפעולה הכלכלי בין המדינות באמצעות הורדת מכשולים לסחר בטובין ומתן הקלות בתנועת הטובין, שצפוי להוביל להלגדלת היקף הסחר בין ישראל לאוקראינה. בשלב זה ההסכם אינו כולל בתוכו את סקטור השירותים, אך ישנה חשיבות וכוונה לבחון את הרחבתו לתחום השירותים בעתיד.

ההסכם מקל על הגישה ההדדית לשווקים במוצרי תעשייה וחקלאות. מרבית מוצרי התעשייה וזו להטבות הדדיות באמצעות הרדת המכס ל-0% באופן מיידי עם כניסת ההסכם לתוקף, או באופן ליניארי על פני כמה שנים. במוצרי החקלאות ניתנו, בין היתר, הטבות בבורת מכסות לייבוא אוקראיני במסגרת "כמו כן". אוקראינה התחייבה שלא להטיל מכס בייצוא על חיסה וחומרי גלם מתחילי החשובים לתעשייה הישראלית.

ולד צ'רקסקי Oleg Tsilevich: צילום:

הורדת מכסים

בנוסף, ארץ ליצוא מיראל: כבר בשלב הראשון כ-80% ממצרי התעשייה הישראלית היו פטורים ממכס באוקראינה ועוד כ-18% נוספים היו פטורים ממכס, או יזכו להטבה על פני תקופות שבו שלוש לשבע שנים, באופן ליניארי. בנוסף לכך, כ-28% מהמתוצרת החקלאית היו פטורים ממכס עבור היצואנים הישראלים מייד עם כניסתם על ההסכם לתוקף וכ-22% נוספים ממוצרי החקלאות היו פטורים ממכס, או יזכו להטבה על פני התקופות המפורטות לעיל.

באיש לייבוא לישראל: הבואים של מוצרי תעשייה תוצרת אוקראינה יהיו פטורים ממס מעבור כ- 90% מהמוצרים החל מה-1 לינואר 2021 ועוד כ-8% מהמוצרים יהיו פטורים ממס, או יזכו להטבות על פני התקופות המפורטות מעלה. בנוסף, כ-48% מהתוצרת ההקלאית יהיו פטורים ממס מייד עם כניסתו לתוקף של ההסכם וכ-25% נוספים של הפריטים יזכו להיכליל תחת מכסות וזיו פטורים ממס, או יזכו להטבה על פני זמן כאמור.

בין המוצרים מתוצרת ישראלית ניתן למנות, בין היתר, מוצרי פלסטיק וגומי, מכונות ומוצרי חקלאות שונים, דגים, מזון מעובד, שמנים מסוגים שונים, ברזל, פלדה וחומרי גלם ובנוסף, ההסכם מוריד את המכסים על מוצרים אשר מיובים מאוקראינה ובהם: חיטה ומוצרי חקלאות שונים, דגים, מזון מעובד, שמנים מסוגים שונים, ברזל, פלדה וחומרי גלם ונוספים המיועדים לתעשייה. הורדת המכסים על חומרי גלם ומוצרי חקלאות ממזן מוצרי צריכה להוביל להגדלת היבוא המקומי.

כללי מקור

באשר לכללי מקור, ההסכם אינו מגדיר אותם בנפרד, אלא מפנה לכללי המקור המפורטים באמנה הפאן-אירופאית-ים-תיכונית. זאת כדי לאפשר בעתיד גמישות רבה יותר עבור התעשייה הישראלית והתעשייה האוקראינית באמצעות כללי הצבירה האלסנטית. משמעות הדבר היא שלאחר השלמת הליכים המשפטיים והפרוצדורליים, אשר מיצא את התוצרת שלו לאיחוד אירופי, יוכל לייבא מאוקראינה חומרי גלם או מרכיבים, שארץ המקור שלהם היא אוקראינה, להשתמש בהם בייצור המוצר הסופי ולייצא לאיחוד האירופי, תוך שמירה על כל ההטבות הניתנות במסגרת ההסכם בין ישראל לאיחוד האירופי. למעשה, רכיבים ושירותים יחשבו כייצוא ישראלי לצורך תנאי ההסכם באיחוד האירופי. בעתיד, התהליך יוכל לבוא לידי ביטוי בקונסולטציות שונות ולהקנות גמישות לתעשיינים ישראלים ואוקראינים ביצירת שירותים הערך.

היקפי הסחר

הייקף הסחר בין ישראל לאוקראינה במהלך החודשים ינואר-ספטמבר 2020 עמד על 593 מיליון דולר. בשנת 2019 היקף הסחר עמד על כ-856 מיליון דולר. סך היצוא הישראלי לאוקראינה עמד על 161 מיליון דולר. עיקר הייצוא מישראל לאוקראינה היה מוצרי חשמל-כ-52% מייקלים ומוצרי תעשיית כימיות, 12% מנגרילים ודלקים, 10% גומי ופולסטיק, 8% מכונות ומיכון חשמלי ומכני ו-7% תוצרת חקלאית ומוצרי מאכל. סך היבוא מאוקראינה לישראל בשנת 2020 עמד על כ-695 מיליון דולר. ענפי היבוא העיקריים הם תוצרת חקלאית ומוצרי מזון, 74%, מתכות 16% ומכונות ומיכון חשמלי ומכני כ-4%.

הזדמנויות עבור חברות ישראליות

לאוקראינה עשרה במשאי טבע: עופרת, ברזל, פחם, מנגן, גז טבעי, נפט, גופרית, גרפיט, טיטניום, מגנזיום, קאדלום, ניקל, כספית ועוד. אוקראינה היא בין הצימוניות הגדולות בעולם. בנוסף לכך, לאוקראינה הון אנושי עצום. מה שהפך אותה למדינה המובילה במזרח ומרכז אירופה במיקור-חיצוץ לפיתוח תוכנה. לפי ד"ר רשות השראלי, כרבע מחברות ההי-טק באוקראינה משתמשות בשירותי מיקור-חיצוץ בחו"ל וכ-50% מהן בחרות באוקראינה. מגמה זו צפויה להימשך בשנים הבאות עקב היתרון הטכני והחברתי של האוקראינים.

בשנים האחרונות בוצעו מספר רפורמות מוצלחות באקאדמיה, בפרט רפורמת הביזור וחידוש השלטון המקומי, ונצטאה מכך לערים ולמחוזות יש היום יותר משאבים. בעקבות זאת, נוצר צורך יכולת לפתח את הכלכלה המקומית וכן צורך בטכנולוגיות חדשניות, מה שמייצר הזדמנויות עבור חברות ישראליות.

משבר הקורונה יצר מספר מגמות לגלובליות, אשר עשויות ליצור הזדמנויות משמעותיות לעבור הכלכלה האוקראינית. כתוצאה מהמגפה נפגעו שרשראות האספקה של חברות רבות ברחבי העולם ולואר זאת גברה הבנת חשיבות הביזור של שקורות האספקה, חומרי הגלם והמרכיבים בין מספר אזורים בעולם. בנוסף, עלויות השינוע מאסיה עלו בצורה משמעותית. כל זה מחזק את הצורך להיות קרובים יותר לשוקי היעד. אוקראינה, בזכות מיקומה הגיאוגרפי, יכולה לעבוד זווי יחסית, תשתיות לוגיסטיות ואספקה וכן אוצרות הטבע שלה. בהנחת כימד עלבדו טרנזיט ביצור ומקוור אספקה חליפית.

מגמות אלו, בשילוב הסכם הסחר והפוטנציאל העתידי של אמנת הצבירה הפאן-אירופאית – יח-תיכניות יוצרות הזדמנויות רבות עבור המגזר העסקי בישראל.

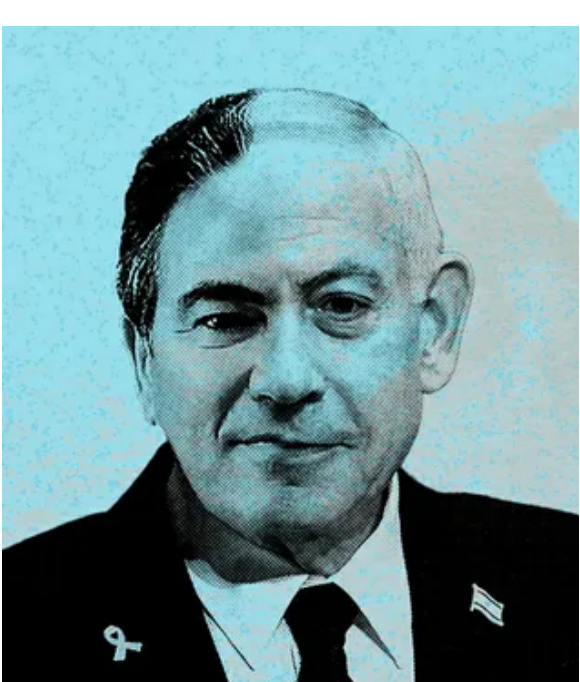
הכותב הוא מנכ"ל לשכת המסחר והתעשייה ישראל-אוקראינה

הקמת מרכז חדשנות ישראלי במערב אוקראינה

לשכת המסחר וההעשייה ישראל-אוקראינה פועלת כדי לסייע לממש את ההזדמנויות ולשיתוף פעולה בין המדינות. לצורך כך הלשכה מכינה סקירות אנליטיות במגוון תחומים כלכליים. הלשכה פועלת כדי לחזק ולפתח את שיתוף הפעולה, הן ברמה הלאומית והן ברמה האזורית באוקראינה. בימים אלה הלשכה שוקדת על פרויקט ייחודי של הקמת מרכז חדשנות ישראל במערב אוקראינה, אשר ישמש כמתחם תצוגה קבוע וטכנולוגיה חדישה של ישראל'ס אסטרטגיה באוקראינה.

—

100

100

— — — — —

